

КОНСПЕКТ ПО МЕЖДУНАРОДНО ЧАСТНО ПРАВО

Специалност „Право“

№	Въпрос:
1.	Обща характеристика на Международното частно право – понятие, предмет, дялове.
2.	Историческо развитие на Международното частно право. Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси с трансгранично значение в рамките на ЕС. Тенденции на развитие;
3.	Източници на Международното частно право – обща характеристика, видове.
4.	Съотношение между източниците на Международното частно право.
5.	Международното частно право и закрила на правата на човека.
6.	Правна уредба на материалните (частноправните) и процесуалните отношения с международен елемент – методи.
7.	Видове норми на Международното частно право. Същност, структура и механизъм на действие.
8.	Международна компетентност – понятие, значение и проверка. Видове международна компетентност. Квалификация.
9.	Международна компетентност по граждански и търговски дела според Регламент №1215/2012 („Брюксел I А“).
10.	Международна компетентност по брачни дела и дела, свързани с родителска отговорност според Регламент №2201/2003 („Брюксел II А“)/Регламент (ЕС) 2019/1111 („Брюксел II Б“).
11.	Международна компетентност по дела, свързани с имуществени отношения между съпрузи и регистрирани партньори според Регламент (ЕС) 2016/1103 и Регламент (ЕС) 2016/1104.
12.	Международна компетентност по дела, свързани с издръжка според Регламент (ЕО) 4/2009.
13.	Международна компетентност по дела, свързани с наследяване според Регламент (ЕС) 650/2012.
14.	Международна компетентност относно производство по несъстоятелност според Регламент (ЕС) 2015/848.
15.	Международна компетентност според международните договори на Република България.
16.	Международна компетентност според вътрешноправни източници на МЧП.
17.	Временни включително охранителни мерки. Производство по Регламент (ЕС) 655/2014.
18.	Висящ процес (<i>Lis pendens</i>) и свързани искове.
19.	Приложимо право към производството по международни граждански дела. Връчване на документи в чужбина. Събиране на доказателства в чужбина.
20.	Международен търговски арбитраж. Основание за компетентност на решаващия орган. Други алтернативни способи за уреждане на международните търговски спорове – медиация и помирение.
21.	Специални производства във връзка с европейско изпълнително основание при безспорни вземания (Регламент (ЕО) 805/2004), европейска заповед за плащане

	(Регламент (ЕО) 1896/2006), искове с малък материален интерес (Регламент (ЕО) 861/2007).
22.	Определяне на приложимо право към материалните (частноправните) отношения с международен елемент – обща постановка.
23.	Квалификация за нуждите на определяне на приложимото право към материалните (частноправните) отношения с международен елемент.
24.	Препращане.
25.	Установяване съдържанието на чуждестранното право. Тълкуване и прилагане на чуждестранното право. Приспособяване.
26.	Обществен ред.
27.	Особени повелителни норми.
28.	Приложимо право към субектите на МЧП.
29.	Приложимо право към представителството.
30.	Приложимо право към вещни правоотношения с международен елемент.
31.	Приложимо право към брачни правоотношения с международен елемент. Приложимо право към развода и законната раздяла според Регламент (ЕС) 1259/2010.
32.	Приложимо право към имуществени отношения между съпрузи и регистрирани партньори според Регламент (ЕС) 2016/1103 и Регламент (ЕС) 2016/1104.
33.	Приложимо право към издръжка с международен елемент според Регламент (ЕО) 4/2009.
34.	Приложимо право към други семейни правоотношения с международен елемент.
35.	Приложимо право към наследствени правоотношения с международен елемент според Регламент (ЕС) 650/2012.
36.	Приложимо право към договорни правоотношения с международен елемент според Регламент (ЕО) 593/2008 („Рим I“).
37.	Приложимо право към извъндоговорни правоотношения с международен елемент според Регламент (ЕО) 864/2007 („Рим II“).
38.	Международна продажба на стоки – Конвенцията на ООН относно договорите за международна продажба на стоки 1980г.
39.	Международните инвестиции – източници и методи за уредба. Уредба в правото на ЕС.
40.	Международно-частноправна закрила на обекти на интелектуалната собственост.
41.	Международен транспорт – международно - частноправни аспекти.
42.	Приложимо право към производството по несъстоятелност според Регламент (ЕС) 2015/848.
43.	Признаване на чуждестранни съдебни решения и други актове – понятие, предмет, способности и източници на уредба.
44.	Допускане на изпълнение на чуждестранни решения и други актове – понятие, предмет.
45.	Допускане на изпълнението с нарочно производство според източници на правото на ЕС.
46.	Изпълнение без нарочно производство според източници на правото на ЕС.
47.	Допускане на изпълнението според КМЧП и други източници.
48.	Признаване и изпълнение на актове по безспорни вземания, удостоверени като Европейско изпълнително основание (Регламент (ЕО) 805/2004), на европейска заповед за плащане (Регламент (ЕО) 1896/2006) и на решения, постановени по европейска процедура за искове с малък материален интерес (Регламент (ЕО) 861/2007). Признаване и изпълнение на мерки за осигуряване на защита по

	граждански дела (Регламент (ЕС) 606/2013) и на европейска заповед за заповор на банкови сметки (Регламент (ЕС) 655/2014).
49.	Признаване и изпълнение на чуждестранни арбитражни решения и медиационни споразумения.
50.	Признаване и изпълнение на чуждестранни официални (автентични) документи и охранителни актове.

Библиография

Основна:

Т. Тодоров, Международно частно право, трето издание, С., Сиби, 2010;

Вл. Кутиков, Международно частно право на Република България, Обща част, нова редакция Т. Тодоров, С., 1993;

Н. Натов, Коментар на Кодекса на международното частно право, Книга първа, чл.1 – 47, С., Сиела, 2006;

Б. Мусева, Е. Василева, Д. Костова, Т. Гранидарова, М. Фурнаджиева, И. Солакова, С. Калинова, К. Маринова, Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси в ЕС, част IV – обща ред.: Б. Мусева, С., Сиби, 2019;

Н. Натов, Б. Мусева, В. Пандов, Д. Сърбинова, Т. Ценова, М. Станков, Е. Цанев, Цв. Димитрова, Регламентите по международно частно право на Европейския съюз 2009 – 2016г. Тенденции и новости в уредбата, С., Сиела, 2017;

Н. Натов, Б. Мусева, Я. Андреева, Ст. Йордански, Т. Ценова, Д. Сърбинова, В. Пандов, З. Янакиев, Н. Бандаков, Ц. Крумов, Регламентът „Брюксел I“. (Регламент ЕО № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела), Коментар - обща ред.: Н. Натов. С., Сиела, 2012;

Н. Натов, Б. Мусева, Я. Методиева, Д. Сърбинова, Т. Ценова, Цв. Крумов, Ст. Йордански, Н. Бандаков, З. Янакиев, В. Пандов, Регламент „Рим I“, (Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорните задължения), Коментар - обща ред.: Н. Натов. С., Сиела, 2009;

Н. Натов, Б. Мусева, В. Пандов, Т. Ценова, Д. Сърбинова, Ст. Йордански, Е. Цанев и М. Станков, Регламентът Брюксел IIА, обща ред.: Н. Натов. С., Сиела, 2014;

Н. Натов, Б. Мусева, Т. Ценова, Д. Сърбинова, Я. Методиевска, З. Янакиев, Н. Бандаков, Ст. Йордански, Международното частно право и някои разпоредби на Част седма от ГПК в светлината на Общностните източници, ред. Н. Натов, С., Сиела, 2008;

Н. Натов, Й. Зидарова, В. Пандов, Б. Мусева, Ст. Йордански, Я. Андреева, Д. Сърбинова, Т. Ценова, И. Кирчев, Международният договор – източник на международното частно право, ред. проф. Н. Натов, Сиела, 2013;

Н. Натов, Й. Зидарова, Б. Мусева, Ц. Крумов, Ст. Йордански, Т. Ценова, Я. Методиевска, Д. Сърбинова, Автономията на волята в Международното частно право, Годишник на Сдружение на стипендиантите на Сасакава в България, Година 2, том 2, 2008;

Й. Зидарова, Общественият ред и международното частно право, С., 1975;

В. Пандов, Международна компетентност по граждански и търговски дела, С., Сиела, 2018;

В. Пандов, Приспособяването в международното частно право, сп. Търговско право, 3/2016;

В. Пандов, Отпадане на екзекватурата на чужди съдебни решения, съдебни спогодби и автентични документи в Европейския съюз, сп. Правна мисъл, 2/2011;

В. Пандов, Признаване на чужди публични актове и метод на признаването, сп. Търговско право 3/2012;

Б. Мусева, Реформа на международната компетентност и екзекватурата по граждански и търговски дела в държавите членки на ЕС (Нов Регламент Брюксел Ia), сп. Търговско право, 4/2014;

Б. Мусева, Из лабиринта на международната компетентност по граждански и търговски дела, в сп. „Юридически свят”, бр.2/2006;

Б. Мусева, Връзка и взаимодействие между българското и европейското международно частно право, в сп. „Юридически свят”, бр.2/2007;

Б. Мусева, Деликтът в международното частно право, София, Сиби, 2011 г.;

Сборник “Международно частно право”– Том I (девето), Том II (седмо издание) и Том III (шесто издание), съставител Б. Мусева, С., Сиби, 2018;

Cheshire & North, Private International Law, 15th edition, London, 2017;

Dicey, Morris & Collins on the Conflict of Laws, 15th edition under the general editorship of L. Collins and J.Harris, London, 2018;

H. Batiffol, P. Lagarde, Droit international prive, Tome I - 6 ed. Tome II - 5 ed., Paris, 1975;

P. Stone, Private International Law in the European Union, 4th edition, Elgar European Law and Practice series, 2018;

M. Bogdan, Concise Introduction to EU Private International Law, 3d edition, Groningen/Amsterdam, 2016;

M. Bogdan, Ulf Mannsbach, EU Private International Law, An EC Court Casebook, 2d edition, Lund, 2012;

Th. Rauscher, Internationales Privatrecht: Mit internationalem Verfahrensrecht, 5th Auflage, C.F.Müller, 2017;

H. Schack, Internationales Zivilverfahrensrecht, 7. Auflage, Beck, 2017;

Допълнителна:

Ж. Сталев, Същност и функция на международното частно право, С., 1982;

Т. Тодоров, Международно частно право, Субекти, имущество, задължения С., 1993;

Н. Натов, Международно частно право, Специална част, С., 1996;

Н. Натов, Право на чуждестранните инвестиции, София, 1997;

Н. Натов, Заобикаляне на закона в Международното частно право, в Трудове по Международно право, изд. Българска асоциация по международно право (БАМП), Том V, София, 2000;

Н. Натов, Квалификацията *Lege fori* в Международното частно право, в сп. „Нотариален бюлетин”, № 3/2007;

Н. Натов, Процесуални норми на съвременното българско Международно частно право, в сп. „Нотариален бюлетин”, № 1/2009;

Н. Натов, Осиновяване на дете с обичайно местопребиваване в Република България от лице с обичайно местопребиваване в чужбина, в сп. „Нотариален бюлетин”, № 2/2010;

Ж. Сталев, Арбитраж по частноправни спорове, София, 1997;

И. Владимир, Арбитражът в Международното частно право, София, 2000;

В. Желязкова, Арбитражът като способ за решаване на имуществени спорове, С., Нова звезда, 2019;

В. Желязкова, Търговските дружества в международното частно право, С., Сиела, 2009;

Б. Мусева, Цесията в международното частно право, София, Сиби, 2014 г.;

Б. Мусева, Взаимодействие или противодействие между правото на ЕС и българското вътрешно право при прилагането на Регламент Брюксел IA?, в: Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, том. 86, София 2019;

Б. Мусева, Международната компетентност при съдебна делба – колизии между вещно право, имуществен режим между съпрузи и наследяване, в: Сборник научни изследвания в памет на доц. д-р Кристиан Таков, Университетско издателство, София, 2019;

Б. Мусева, Нов регламент относно производството по несъстоятелност: натрупан опит и нови предизвикателства, в: Предизвикай: несъстоятелността!, Сиела, София, 2018;

Б. Мусева, Нов вид обезпечение: европейски запор на банкови сметки, сп. Юридически свят, 2/2015;

Сърбинова, Д., Действителни ли са едностранните юрисдикционни клаузи? – сп. Търговско и облигационно право, 7/2013;

Сърбинова, Д., Приложимо право в производството по несъстоятелност с международен елемент – новости в правната уредба и в практиката на съдилищата. – сп. Търговско право, 4/2017;

Сърбинова, Д., Международният елемент при арбитражните споразумения с уговорка за арбитраж в чужбина. – сп. Съвременно право, 4/2016;